Халқ денгиздир, халқ тўлқиндир, халқ кучдир!

ХАЛҚ СЎЗИ

خلق سوزی

ҲИЖРИЙ ҚАМАРИЙ. 1412 ЙИЛ, ЗУЛ-ҚАЪДА, 7-КУН. ШАМСИЯ, 1371 ЙИЛ, САВР, 19-КУН.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг рўзномаси

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган | 1992 ЙИЛ 9 МАЙ, ШАНБА, 89-СОН • 340 • | НАРХИ ОБУНАЧИГА 15 ТИЙИН. СОТУВДА 1 СЎМ.

Бугун—Ғалаба куни

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУДОФАА ИШЛАРИ ВАЗИРИНИНГ БУЙРУҒИ

52-сон

1992 йил 9 май. Тошкент шаҳри.

Аскар ва сержант, старшина ва прапоршик, офицер ва генерал ўртоқлар!

Уруш, меҳнат ва Қуролли Кучларнинг фахрийлари!

1992 йил 9 майда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги халқлари ва жангчилари Улуғ Ватан урушидаги Ғалабанинг 47 йиллигини нишонлайдилар.

Фашизм билан бўлган ҳаёт-мамот жангида Қуролли Кучларнинг халқчиллиги, жангчи ва командирларнинг юксак ҳарбий маҳоратлари, уларнинг бардошлилик, жасурлик ва қаҳрамонликлари яққол намоён бўлди. Тажовузкор тўхтатилди, орқага қайтарилди ва бутунлай тор-мор қилинди.

Буюк Ғалабанинг қўлга киритилишига Ўзбекистон халқи ва меҳнаткашлари ҳам катта ҳисса қўшдилар. Минг-минглаб ўзбек жангчилари оммавий қаҳрамонликлари учун орден ва медаллар билан мукофотландилар.

Ғалаба кунини нишонлар эканмиз, биз халқ жасоратига ҳурмат бажо келтириб, келажакка умид ва ишонч билан қараймиз. Жамиятни тубдан янгилаш ва чуқур ҳарбий ислоҳотлар шароитида мустақил Ўзбекистон ўзининг маънавий ва миллий қадриятларини тикламоқда, жаҳондаги замонавий демократик давлатлар сафига қўшилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигидаги бошқа армиялар билан биргаликда ўз матонати, юксак уюшқоқлик ва жипслигини сақламоқда, сиёсий ўйинларга тортишга қаратилган уринишларни қатъий рад этмоқда, ўз халқлари ҳимоясида устивор турибди.

Қадрли ўртоқлар, Сизларни Улуғ Ғалаба байрами билан қутлайман ва табриклайман.

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари шахсий таркибига жанговор тайёргарлик ва касб маҳоратини оширишда, уюшқоқлик ва ҳарбий интизомни мустаҳкамлашда муваффақиятлар тилайман.

Уруш, меҳнат ва Қуролли Кучлар фахрийларига мустаҳкам соғлиқ, бахт саодат, ўсиб келаётган ёш авлодни халққа ва Ватанга содиқ хизмат қилиш анъаналари руҳида тарбиялашда омад ёр бўлсин.

Ватан озодлиги ва мустақиллиги учун жангларда жон фидо этган қаҳрамонларга абадий шон-шарафлар!

Улуғ Ватан урушида қозонилган Ғалабанинг 47 йиллиги муносабати билан

БУЮРАМАН:

1992 йил 9 май куни соат 21 да Ўзбекистон Республикаси пойтахти Тошкент шаҳрида тўплардан 30 марта ўқ узиб байрам салюти берилсин ва мушакбозлик қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси мудофаа ишлари вазири, генерал-майор

Р. АҲМЕДОВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИ РАЁСАТИНИНГ ТОЖИКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИГА, СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАРИ ВА ҲАРАКАТЛАРИГА

МУРОЖААТНОМАСИ

Азиз биродарларимиз ва опа-сингилларимиз, ҳурматли парламент аъзолари!

Ҳар бир давлат ўзининг ички муаммоларини ўзи ҳал этиши ва ташқаридан унинг ички ишига аралашишга ҳеч кимнинг ҳақи йўқлиги табиий. Бироқ биз Сизлар билан оға-инимиз. Асрлар мобайнида шоду хуррамликда ҳам, ғаму андуҳда ҳам бирга бўлдик. Бизларнинг кўп миллатли республикаларимизда ҳамиша донишмандлик, инсонийлик, тантилик ва ҳамжиҳатлик тантана қилиб келган.

Шу боисдан ҳам Душанбе шаҳрида рўй бераётган воқеалар, қурбонлар борлиги ва қон тўнилганлиги ҳақидаги хабарлар қалбларимизни ўртаб юборди, бу ҳолатга лоқайд қараб туролмадик. Биз ҳалок бўлганларнинг қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор этамиз, сиёсат аҳлининг ўзаро кураши бошқа оилаларга ҳам ғам-кулфат келтирмайди деб умид қиламиз.

Бутун бир халқни сунъий равишда парчалаб юбориш, сиёсий масалаларни ҳал этишда ақл-одоб қоидаларига хилоф усуллардан фойдаланиш, қонунлар ва инсон ҳуқуқларини инкор этиш, энг муҳими инсоннинг ҳаёт кечиришдан иборат ҳуқуқларини назар-писанд қилмаслик, фикримизча, боши берк кўчага олиб кирувчи йўлдир. Биз қардош халқнинг донолигига ишонамиз, у ана шу ниҳоятда хатарли вазиятдан чиқишнинг тўғри йўлини топиб олишига ишонамиз.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раёсати парламентнинг барча аъзолари номидан Тожикистон Республикаси халқ депутатларига, сиёсий партиялар ва ҳаракатларга мурожаат этиб, кескинликнинг бундан кейин кучайиб кетишига йўл қўймаслик, вазмин ва ўзаро сабр-тоқатли бўлиш, халқ тақдири учун ўз масъулиятини тўла-тўкис англашни илтимос қилиб сўрайди.

Узоқ йиллар давом этган тоталитаризм давридан ва марказнинг ягона буйруқбозлик-маъмуриятчилик ҳукмронлигидан сўнг халқларимиз билан республикаларимиз ниҳоят ўз мустақилликларига эришдилар, ўз тақдирларининг эгалари бўлиб қолдилар. Лекин бу чинакам иқтисодий ва сиёсий истиқлол йўлида, асрлар мобайнида давом этиб келган ўзаро қардошлик муносабатларини сифат жиҳатидан янги босқичда давом эттириш сари ташланган дастлабки одимлар, холос. Айни шу даврда барқарорликнинг, тартиб-интизомнинг йўқлиги, ҳар кимнинг ўз иши ва хатти-ҳаракати учун юксак масъулиятни сезмаслиги айниқса хатарлидир.

Ҳуқуқий демократик давлатларнинг қарор топиши қонунсизлик ва зўравонлик фожиасига айланиб кетмасин, аксинча чинакам ҳуқуқий, демократик жараён бўлиб қолсин, айрим сиёсатдонлар манфаатларига эмас, балки фарзандларимиз ва невараларимиз келажагини таъминлашга қаратилган жараён бўлиб қолсин.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ РАЁСАТИДА

1992 йил 8 май куни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсатининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Душанбе шаҳридаги воқеалар муносабати билан Тожикистон Республикаси халқ депутатларига, сиёсий партиялари ва ҳаракатларига мурожаатнома қабул қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг «Халқ сўзи» — «Народное слово» рўзномаси муҳарририятининг низоми, дастуриламали, ходимлар рўйхати, даромадлар ва ҳаражатлар сметаси кўриб чиқилди ва тасдиқланди. Таҳририят ҳайъати ҳам тасдиқланди.

1992 йил 16 мартдан бошлаб ишчилар ва хизматчилар мансаб окладлари ҳамда фуқароларнинг солиқ олинмайдиган даромадлари миқдори оширилгани муносабати билан раёсат Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг ҳамда иқтисодий ислоҳот, бюджет сиёсати ва маҳаллий ўзини ўзи бошқариш комитетининг таклифига рози бўлди ва истисно тарзида молия идораларига Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши фуқаролардан олинадиган даромад солиғи ставкаларини ўзгартиргунга қадар 1992 йил 1 апрелдан бошлаб таклиф этилган миқдорда даромад солиғи олишга рухсат берди, бу таклифнинг моҳияти кам даромадли шахслардан олинадиган солиқ ставкаларини камайтиришдан ва кўп даромадли фуқаролардан олинадиган солиқларни кўпайтиришдан иборат. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасига «Ўзбекистон Республикаси фуқароларидан, хорижий фуқаролар ва фуқаролиги бўлмаган шахслардан олинадиган даромад солиғи тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартишлар киритиш тўғрисидаги Қонун лойиҳасини ўн кун муддат ичида тақдим этиш топширилди.

Ҳокимларнинг Самарқанд, Фарғона вилоятларидаги бир қанча районлар ва шаҳарлар номини ўзгартириш, Хоразм вилоятидаги айрим шаҳарлар мақомини ўзгартириш тўғрисидаги таклифлари юзасидан қарорлар қабул қилинди.

Ўзбекистон Республикасининг жаҳон ҳамжамиятига қўшилиши ва бунинг натижасида амалдаги қонун ҳужжатларини қайта кўриб чиқиш, бошқарувнинг иқтисодий усулларини жорий этишга, жамиятни, унинг иқтисодиётини, ижтимоий ва бошқа соҳаларни сифат жиҳатидан янги ҳолатга ўтказишга кўмаклашадиган қонун ҳужжатларини қабул қилиш жараёнини жадаллаштириш зарурати пайдо бўлганлиги муносабати билан Олий Кенгаш Раёсати амалдаги қонун ҳужжатларини қайта кўриб чиқишни ташкил этиш ҳақида қарор қабул қилди.

РЕСПУБЛИКА ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов 8 май куни Миср Араб Республикаси маориф вазири Ҳусайн Камол Баховиддин бошчилигидаги шу мамлакат делегациясини қабул қилди.

Дўстона суҳбат чоғида мустақил Ўзбекистон тўғрисида, шу серқуёш ўлкада яшовчи халқлар, республика мустақиллиги йўлида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида сўзлаб берилди. Ўзбекистонда араблар тарихига, иқтисодиёти ва маданиятига зўр қизиқиш билан қаралаётганлиги таъкидланди.

Суҳбатда иқтисодиёт, маданиятнинг турли соҳаларида ҳамда бошқа соҳаларда Ўзбекистон билан Миср Араб Республикаси ўртасидаги икки томонлама ҳамкорликни ривожлантириш имкониятлари ва истиқболлари алоҳида таъкидлаб ўтилди. Иккала томонни қизиқтирувчи бошқа масалалар ҳам муҳокама қилинди.

Суҳбатда Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири У. А. Абдураззоқов, Республика ўрта ва олий махсус таълим вазири Ж. А. Абдуллаев иштирок этдилар.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов Финляндиянинг Москвадаги элчиси жаноб Эркки Тииликайнен бошчилигидаги Финляндия делегациясини 8 май куни қабул қилди.

Бўлиб ўтган самимий дўстона суҳбат чоғида Республика Президенти ва Финляндия элчиси иккала томонни қизиқтираётган бир қанча масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар. Ўзбекистон билан Финляндия ўртасида ўзаро манфаатли икки томонлама иқтисодий ва маданий ҳамкорликни ривожлантириш имкониятлари ҳамда қулай истиқболлари таъкидлаб ўтилди.

Суҳбатда Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири У. А. Абдураззоқов, Республика ташқи иқтисодий алоқалар вазири Ў. Т. Султонов иштирок этдилар.

(ЎзА).

1992 ЙИЛНИНГ ИККИНЧИ ЯРМИ УЧУН «ХАЛҚ СЎЗИ»ГА ОБУНА БОШЛАНДИ

ШУ кунларда бир нусха «Халқ сўзи»нинг таннархи олдинги 15 тийин ўрнига 93 тийинга, «Народное слово»ники эса 1 сўму 15 тийинга тушаяпти. Биз ҳозиргача 96361 (88894 ва 7467) обуначимиз олаётган рўзномалар ҳаражатининг бир қисмини ўз ҳисобимиздан тўлаб келдик. Энди, бундан буёғи шу ҳаражатларни тўлашга қурбимиз етмайди.

Яна шуни очиқ айтиш лозим: 1992 йил учун «Халқ сўзи» рўзномасига 25 сўму 68 тийин бериб, бир йилга обуна бўлганларнинг пули аллақачон тугаган. Аниқроғи, 1 январдан, 1 февралдан, 1 мартдан мазкур рўзномаларга обуна бўлганларнинг обуна муддати ва ҳақи 30 апрелда тугади. Улар қолган ойлар учун мазкур рўзномаларни ололмайдилар. Минг афсуски, шундай. Бунинг учун муштарийлар ҳам, биз ҳам айбдор эмасмиз. Сабаби — бозор иқтисодиёти.

Қадрдон муштарий! Агар сиз хоҳласангиз ҳар бир алоқа бўлимида шу кундан бошлаб «Халқ сўзи» ва «Народное слово» рўзномаларига ёзилишингиз мумкин. Май ойида обунани вақтида расмийлаштирганлар фақат 1 июлдан бошлаб «Халқ сўзи» ва «Народное слово»ни уйида олиб ўқиш имкониятига эга бўладилар.

Хуллас, ҳар қандай ҳолда ҳам обуна ўз афзаллигини кўрсатади. Масалан, бир нусха «Халқ сўзи»ни обуначи 1 сўмга олиб ўқиса, чакана сотувда унинг нархи 1 сўму 50 тийин бўлади. Шундай қилиб, вақтингизни тежаб ташвишсиз рўзнома ўқийман десангиз, ўз вақтида 1992 йилнинг иккинчи ярми учун «Халқ сўзи» ва «Народное слово» рўзномаларига обуна бўлишга шошилинг!

Ҳозир эса ҳар иккала рўзнома учун обуна бошланди. Обуна нархи:

6 ойга — 132 сўм
3 ойга — 66 сўм
1 ойга — 22 сўм.

Рўзномалар индекси 64608 ва 64610.

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ.

Ф. СП—1

Алоқа вазирлиги «Матбуот» уюшмаси

АБОНЕМЕНТ рўзнома / ойнома | 64608 (нашр кўрсаткичи)

"Халқ сўзи" (нашр номи) | Обуна сони

1992 йил учун (ойлар бўйича)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
						X	X	X	X	X	X

Қаерга
(почта кўрсаткичи)

Кимга
(исми ва отасининг исми бош ҳарфлари)

РЎЗНОМАНИ ЕТКАЗИШ ВАРАҚЧАСИ

п. в. | жойи

64608 (нашр кўрсаткичи)

"Халқ сўзи" (нашр номи)

Обунани янги манзилга юбориш	Баҳоси	Сўм	Обуна сони
	Баҳоси	Сўм	

1992 йил учун (ойлар бўйича)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
						X	X	X	X	X	X

Қаерга
(почта кўрсаткичи) (манзил)

Кимга
(исми ва отасининг исми бош ҳарфлари)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ВАЗИРИНИНГ МАТБУОТ ШЎЪБАСИДА

Республика раҳбарларининг меҳнат жамоалари билан тез-тез учрашиб, шу куннинг долзарб муаммолари ҳақида мулоқот ўтказиши сўнгги пайтларда анъана тусини олмоқда.

Апрель ойининг охири ва май ойининг бошида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов республиканинг бир қатор вилоятларида бўлиб, табиат инжиқликлари билан мардонавор курашаётган ишчилар, деҳқонлар, фермерлар билан учрашди. Уларнинг аҳволи билан яқиндан танишиб, дардларини эшитди.

Шу учрашувлар асосида Ўзбекистон Ҳукумати табиий офатдан зарар кўрган хўжаликларга молиявий, моддий-техникавий ёрдам бериш дастурини тайёрламоқда.

* * *

Ана шундай мулоқотлардан бири яқинда Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтди. Унда Республика Бош вазири Абдулҳошим Муталов республика оммавий ахборот воситалари раҳбарлари Москва газеталари, радио ва телевидениесининг мухбирлари билан учрашди. Бош вазир йиғилганларга бозор иқтисодиётига ўтаётган оғир даврда республика аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш борасида ҳукумат кўраётган тадбирлар тўғрисида гапириб берди.

Кўп ўтмай Президент Фармони асосида оммавий ахборот воситаларини ҳозирги оғир аҳволдан олиб чиқиб кетиш мақсадида уларга 100 миллион сўм маблағ ажратилди.

* * *

8 май куни республика вазирликлари, идоралари раҳбарларининг, иқтисодчи-мутахассисларининг меҳнат жамоалари билан учрашуви бўлиб ўтди. Бу Вазирлар Маҳкамаси томонидан ишлаб чиқилган «Мулоқот» дастури асосида ўтказиладиган дастлабки «Ахборот куни» бўлди. У «Халқ фаровонлиги — Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг бош мақсади» мавзусига бағишланди.

Республика раҳбарлари, вазирлар, идора ва корхоналарнинг раҳбарлари Ўзбекистон Президенти, Ҳукумати олиб бораётган ички ва ташқи сиёсати тўғрисида аҳолини қизиқтирган кўплаб саволларига жавоб бердилар.

Бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида меҳнаткашларнинг ижтимоий ҳимояланиши борасида кўрилаётган чора-тадбирларга алоҳида тўхталдилар. Мустақил республика тараққиётининг истиқболлари ҳақида атрофлича фикр юритилди.

Учрашувларда қайд қилинганидек, Ўзбекистон аҳолини нон, ун ва ўсимлик мойи билан узлуксиз таъминлаш имкониятига эга. Айни пайтда яна шуни қайд қилиш лозимки, республикамизга келтирилаётган бир килограмм уннинг таннархи ўрта ҳисобда 23—25 сўмни ташкил этса-да, аҳолига уч ярим сўмдан сотилмоқда. 1 килограмм гўштнинг таннархи 63—65 сўм бўлса ҳам — 45 сўмдан сотилмоқда. Қанд-шакар 70—83 сўмни ташкил этган ҳолда — 8 сўмдан сотилмоқда. «Малиш», «Малютка», болаларнинг гўштли бошқа озиқ-овқатларининг ҳар бир қадоғи 160 сўмгача тушса ҳам улар 5—7 баравар арзон нархда сотилмоқда.

Ўзбекистон Ҳукумати бу ошиқча харажатларни республика бюджетидан қоплаш йўлларини қидирмоқда ва топмоқда. Аҳолини ижтимоий ҳимоялаш борасида барча чора-тадбирларни амалга оширмоқда. Айни пайтда жаҳон амалиёти кўрсатиб турганидек, бозор иқтисодиёти бу — тадбиркорлик, ишбилармонлик, тежамкорлик ва айниқса — меҳнат, юқори сифатли, юқори унумли, катта самарали меҳнат эканлигини эсдан чиқармаслигимиз керак.

Бўлиб ўтган мулоқотларда таъкидланганидек, Республика Ҳукумати аҳолининг барча табақаларини, айниқса кўп болали оилаларни, уруш ва меҳнат ветеранларини, ўқувчи-студентларни, соғлиғи ночор, кам даромадли қатламларнинг ижтимоий ҳимоясига алоҳида эътибор бермоқда. Ва бу — Ўзбекистон Республикаси янги сиёсий-иқтисодий тузумининг энг олий мақсадларидан бири бўлиб қолажаги алоҳида таъкидланмоқда.

Ижтимоий-иқтисодий ҳимоянинг яна бир тури бу аҳолини Ўзбекистон шароитида ер ва сув билан таъминлашдадир. Сўнгги икки йилда шахсий томорқа сифатида фойдаланиш мақсадида аҳолига қарийб ярим миллион гектар ер берилди. Натижада томорқаларда етиштирилган озиқ-овқат маҳсулотлари икки баравар ортди. Ва ҳозир у республикада етиштирилаётган ялпи озиқ-овқат маҳсулотларининг қарийб ярмини ташкил қилади.

«Ахборот кунлари» вилоятлар, вазирликлар, идора ва корхоналар, жамоаларда ҳар ойда раҳбарларнинг халқ билан фикр алмашинуви тарзида бўлади. Уларда халқ хўжалигининг турли соҳаларидаги йирик мутахассислар, олимлар, халқ ноиблари, жамоат ва санъат арбоблари ҳам қатнашадилар.

8 май куни Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат котиби Р. Р. Ражабов «Ташсельмаш» заводи ишчи, инженер-техник ходимлари билан, Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосарлари Б. С. Ҳамидов Тараққиёт истиқболини белгилаш комитетининг экономика институти хизматчи-мутахассислари билан, Э. С. Самандаров — Тошкент консерваторияси профессор ва ўқитувчилари билан, А. Н. Возненко — Тошкентдаги 1-пойафзал бирлашмаси меҳнат аҳли билан учрашдилар.

«Ахборот куни»нинг навбатдаги машғулоти «Хусусийлаштириш — инсон турмушини фаровонлаштириш, меҳнат унумдорлигини оширишнинг самарали воситаси» деган мавзуга бағишланади.

ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

Гитлерчилар фашизмига қарши Улуғ Ватан уруши йилларида туркистончи жангчилар кўрсатган жасорат миннатдор халқнинг хотирасида абадий сақланиб қолади. Улар Ғалаба кунига етгунга қадар жанглар билан минглаб километр йўлларни босиб ўтдилар. Уларнинг кўпларига уйларига қайтиш насиб этмади. Авлодларнинг тинч турмуши учун ҳаётини қурбон қилганлар хотирасини ҳамиша ёдда сақлаш тирикларнинг муқаддас бурчидир. Фашистлар Германияси устидан қозонилган ғалабанинг 47 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш қатнашчилари шу ҳақда гапирдилар. Йиғилиш 8 май куни Тошкентда округ офицерлар уйида бўлди.

Бу ерга тўпланган фахрийлар, республика жамоат ташкилотларининг вакиллари, Туркистон Ҳарбий Округи офицерлари бир дақиқа сукут сақлаб, уруш йиллари фронтларда ҳалок бўлганларни хотирладилар.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси Т. А. Алимов, Президент девонининг мудофаа сиёсати масалалари бўйича бош маслаҳатчиси Б. Э. Қосимов, Ўзбекистон Республикаси мудофаа ишлари вазири Р. У. Аҳмедов, Туркистон Ҳарбий Округи қўшинлари қўмондони Г. Г. Кондратьев, уруш, меҳнат ва Қуролли Кучлар фахрийлари республика кенгашининг раиси Р. Ғ. Ғуломов, Тошкент шаҳри ҳокими А. И. Фозилбеков қатнашдилар.

(ЎзА мухбири).

„Халқ сўзи" ва „Народное СЛОВО" рўзномаларининг Мингбулоқдаги мухбирлар кўналғаси хабар қилади

ҲАР ТОМЧИСИ ҲИСОБДА

Мингбулоқдаги ҳисобсиз бойлик қай вақт қайта ишланиб, халқ хўжалиги эҳтиёжлари йўлида хизмат қила бошлайди? Биз «Фарғонанефтьоргсинтез» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори, Ўзбекистон Республикаси халқ ноиби Юрий Васильевич Данченко ва Фарғона нефть маҳсулотларини ортиш корхонаси бошлиғи Муроджон Жамолиддиновга мурожаат қилиб, муштарийларни қизиқтирган ана шу саволларга жавоб беришларини сўрадик.

Ю. В. ДАНЧЕНКО: — Мингбулоқдан отилиб чиққан «қора олтин» биз, нефтни қайта ишловчиларга қанчалик қувонч бағишлагани, эртанги кунга умиду ишонч уйғотганини сўз билан ифодалаш қийин. Шу тармоқда салкам ўттиз йилдан бери меҳнат қиламан. Хом ашё, иккиламчи ресурсларни ундириш илинжида бош урмаган остона қолмаган. Бир оёғим Фарғонада бўлса, иккинчиси Москваю Тюменда, Татаристону Нижний Вартовскда бўларди. Чунки республикамизга нефть ва нефть маҳсулотларининг 90 фоизи четдан, жумладан Россиядан олиб келинади.

Ўзбекистонда мавжуд 2 та нефтни қайта ишлаш корхонаси вилоятимизда жойлашган. Фарғона ва Олтиариқда тайёрланаётган маҳсулотлар жумҳуриятимиз эҳтиёжининг атиги 40 фоизини қоплайди, холос. Бизнинг бирлашмамизда йилига 8 миллион тонна атрофида нефть қайта ишланади. Шунча хом ашё асосан олис Сибирдан ташиб келтириларди.

Ҳозир Мингбулоқ нефти ҳақида турли хил гаплар, мишмишлар юрибди. Шуни айтиб қўймоқчиман: Президент Ислом Каримов таъкидлаганларидек, бу ҳақиқатан ҳам халқимизнинг бойлигига қўшилган энг катта бойликлардан бири. У — ўзига хос, қимматбаҳо хом ашё. Таркибида олтингугурт камки, бу қайта ишловчилар учун айниқса муҳим. Чунки ускуналарнинг узоқ муддат мобайнида узлуксиз, самарали ишлаши ана шу элементнинг миқдорига бевосита боғлиқдир.

Кўпчилик: «Нима учун Мингбулоқ нефтидан бевосита фойдаланмаяпсизлар?» — деб сўрашади. Биз арзонгаров, шундоқ ёнимиздан отилиб чиққан нефтни қайта ишлашдан албатта манфаатдормиз. Лекин масаланинг бошқа томони бор: унинг таркиби, табиати, хусусияти, жаҳон стандарти талабларига қай даражада жавоб бериши ҳали ўрганиб чиқилмаган. Бунинг учун, аввало, ўн, ҳатто юзлаб лаборатория текширишлари, таҳлилу тажрибалар ўтказилиши керак. Бирлашмамизда бензин, мойлаш маҳсулотларидан ташқари бир неча юз минг тонна авиакеросин ишлаб чиқарилади. Тайёралар учун эса текширилмаган, тажрибадан ўтказилмаган ёнилғини ишлатиш—жиноят, Шунингдек, бизда электр энергия хўжалиги, йирик иссиқлик электр станцияларига аталган махсус мойлар тайёрланади. Уларнинг ҳар мисқоли ўта синчков мутахассислар кузатувидан сўнг истеъмолчиларга жўнатилади. Чунки битта иссиқлик станцияси ишдан чиқса, бутун Ўрта Осиё электр манбаисиз қолиши мумкин. Ана шу омилларни ҳисобга олиб, сабр-тоқат билан, маслаҳат асосида иш юритаяпмиз.

Мингбулоқдан ташқари Қашқадарёнинг Кўкдумалоқ мавзесидан ҳам нефть топилганидан муштарийлар хабардор бўлишса керак. Мутахассисларнинг айтишларича, ҳар иккала кондан йилига тахминан 7 миллион тонна маҳсулот қазиб олиш мумкин. Демак, уни қайта ишлаш учун бирлашмамиз қувватини икки ҳисса ошириш талаб этилади. Шу мақсадда қўш тирсакли ҳаво бўшлиғи орқали нефтни ҳайдаб берадиган замонавий ускунани бунёд этмоқчимиз. У фойдаланишга топширилса, ҳар йили қўшимча равишда 3 миллион тонна оғир таркибли хом ашёни маҳсулотга айлантириш имкони туғилади.

Шу билан бирга Мингбулоққа яқин жойда битумни ажратадиган ускуна — қиздиргичли крекингни ўрнатиш мўлжалланган. Шунда хом ашёни ташиш, яъни вагонларга қуйиш, қувурлар орқали истеъмолчиларга юбориш осон кечади. Бироқ маблағнинг йўқлиги ишга тўғаноқ бўлмоқда. Чунки крекинг Германиянинг Монгейск шаҳрида тайёрланиб, нархи 850 миллион доллар туради. Жумҳурият ҳукумати бу муаммони ҳал этишнинг мақбул йўлларини қидириб топади, деган умиддамиз.

Муроджон ЖАМОЛИДДИНОВ: — Корхонамиз зиммасига Фарғона ва Олтиариқ нефтни қайта ишлаш заводлари маҳсулотларини республикамиз вилоятларига, шунингдек, Ўрта Осиё жумҳуриятларига етказиб беришдек шарафли вазифа юклатилган. Мингбулоқдан отилиб чиққан бебаҳо бойлик эса иш миқёсию кўламини кенгайтирди, жамоа масъулиятини ошириб юборди. Чунки унинг ҳар томчиси ҳисобда бўлиши, иқтисодиётимизнинг юксалишига хизмат қилиши лозим. Шу боис дастлабки кунларданоқ Мингбулоқ нефтини пешма-пеш ташиш чоралари кўрилди. Бир кеча-кундузда Олтиариқ ва Фарғона нефтни қайта ишлаш корхоналарига 3—4 минг тонна хом ашё келтирилди. Суръатни ошириш мақсадида ҳайдовчилар моддий ва маънавий рағбатлантириб борилди. Уларга бепул нонушта, тушлик овқат уюштирилди. Бундан ташқари, Оқтош станциясида нефть қуйиш ва ортиш тармоғи ишга тушгач, у ерда корхонамизнинг муваққат жамоаси ташкил этдик. Қимматбаҳо хом ашёни ана шу манзилдан истеъмолчиларга буюртма асосида жўната бошладик.

Тўғри, Олтиариқ нефтни қайта ишлаш корхонасида ҳам Мингбулоқ нефтидан дизель ёнилғиси, техник оқ керосин, дифенил олинди. Лекин булар тажриба намуналари эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Корхона шароитида ишлаб чиқарилган ана шу маҳсулотлар энди махсус полигонлару лабораторияларда жиддий синовдан ўтказилиши лозим. Шу билан бирга ҳозир Мингбулоқ «қора олтини»дан ажратиб олинган мазут республикамиздаги қатор иссиқлик электр станцияларининг буғ-қозонларини ҳаракатга келтирмоқда.

Нефтни қабул қилиб олиш, маҳсулотни жўнатиш билан боғлиқ ишлар ҳам жадал олиб борилаяпти. Масалан, Фарғона нефтни қайта ишлаш корхонасидаги темир йўл эстакадаси ҳажми кенгайтирилмоқда. У келгусида бир кеча-кундузда 18 минг тонна ўрнига 30 минг тонна маҳсулотни қабул қиладиган йирик станцияга айлантирилади.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи»нинг Фарғона вилояти бўйича мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

И. ИСКАНДАРОВ, Х. ЛАТИПОВ, В. К. МИХАЙЛОВ, УРТОҚЛАРНИ МУКОФОТЛАШ ВА В. Р. ГАБРИЛЬЯННИНГ УНВОНИНИ ТИКЛАШ ТЎҒРИСИДА

1. Кўп йил ҳалол меҳнат қилганлиги, республика халқи олдидаги хизматлари ва жамоат турмушида фаол иштирок этганлиги учун

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берилсин:

Искандаров Иброҳимжон — Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг вице-президенти
ва қуйидагилар

Ўзбекистон Республикасининг фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин:

Латипов Худоёр — Жиззах вилоятининг Зарбдор районидаги «Тараққиёт» давлат хўжалиги ижара корхонасининг раиси

Михайлов Виктор Константинович — Ўзбекистон Республикаси уй-жой-коммунал хўжалик вазири

2. Тошкентдаги республика отчопари меҳнат жамоаси кенгаши ҳамда Ўзбекистон Республикаси Физкультура ва спорт давлат комитетининг расмий илтимосномасини эътиборга олиб,

«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган физкультура ва спорт ходими» фахрий унвони тиклансин:

Габрильян Валерий Рубенович — Тошкентдаги республика отчопарининг бош директори

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 8 май.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИДА

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Олий Кенгаши Раисининг ўринбосари Б. Н. Бугров 8 май куни ЧСФРнинг фавқулодда ва мухтор элчиси жаноб Рудольф Сланскийни қабул қилди. Б. И. Бугров меҳмонни ҳар икки томоннинг умумий байрами — фашистлар Германияси устидан Ғалаба куни билан табриклади. Республика Олий Кенгаши, унинг комитет ва комиссиялари фаолияти, бозор иқтисодиётига ўтиш даврида жумҳуриятда олиб борилаётган ишлар тўғрисида сўзлаб берди. Р. Сланский Чехославакиянинг ҳозирги сиёсий, ижтимоий-иқтисодий аҳволи, парламенти фаолияти ҳақида маълумот берди. Ўзбекистон Республикаси билан ЧСФР ўртасида парламентлараро алоқаларни ўрнатиш, томонлар учун фойдали бўлган савдо-иқтисодий, илмий ҳамда маданий алоқалар бўйича тажриба алмашиш ҳақида фикрлар билдирилди. Дўстона руҳда ўтган суҳбатда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг комитетлари раислари П. Қ. Ҳабибуллаев ва Э. Н. Хўжаевлар иштирок этдилар.

ТАБИИЙ ОФАТ ОҚИБАТЛАРИ ТУГАТИЛАЯПТИ

ХАБАРИНГИЗ борки, ўтган ҳафта республикамизнинг қатор вилоятларида бўлгани каби Бухоро вилоятида ҳам жала ёғиб, сўнг дўлга айланганди. 52 минг гектардан зиёд майдонда униб чиққан ғўза ниҳоллари бошоқли экинзорлар сел остида қолди, дарахтларнинг меваси тўкилибди. Бевақт эсган кучли шамол юзлаб уйларнинг томини кўтариб ташлади. Эскироқ уйларнинг деворлари нураб тушди. Айниқса, Қоракўл, Жондор, Бухоро, Пешку, Вобкент районлари хўжаликларига ва аҳолисига катта зарар етказди. Мутахассисларнинг тахминий ҳисоб китобларига қараганда вилоят табиий офатдан 500 миллион сўмлик талофат кўрган.

Бухороликлар бундай офатни биринчи маротаба кўраётгани йўқ, шу боис довдираб қолишмади. Шу кунларда барча куч офат оқибатларини тугатишга сафарбар этилган. Деҳқонлар қатқалоқ босган майдонларни юмшатишга киришдилар. Далада тўрт мингдан зиёд культиваторлар ишлатилаяпти.

Зарар кўрган хўжаликларга, аҳолига ҳукумат томонидан ёрдам кўрсатилаяпти. Республика ташкилотлари Бухорога қайта экиш учун 3 минг тонна чигит, 5 минг тонна ёнилғи, 3 минг тонна ўғит етказиб беришди.

М. ОТАБОЙ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ускуналар АҚШдан келтирилади

АНДИЖОН консерва заводи билан Американинг «Феникс Интернейшнл» фирмаси ҳамкорликда «Семруғ» қўшма корхонасини ташкил қилишди. У шиша идишлар ишлаб чиқаради. Ҳадемай, денгизорти мамлакатидан замонавий ускуналар келтирилади. Хом ашёни эса ҳар доимгидек маҳаллий ишбилармонлар топишади.

Ҳозиргача Ўзбекистон Молия вазирлиги республика ҳудудида маҳаллий ва чет эллик ҳуқуқий шахслар ҳамда корхоналар иштирокидаги 279 та қўшма корхонани рўйхатга олди.

Ж. ИБРОҲИМ.

• Долзарб мавзуда

ДОРИ-ДАРМОНЛАР БИЛАН ТАЪМИНЛАШ АСОСИЙ ВАЗИФАМИЗ

БОЗОР иқтисодиёти ҳар бир соҳада бўлгани сингари тиббиётда ҳам ўз таъсирини кўрсатмоқда. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги мухбири Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги аҳолини дори-дармон билан таъминловчи «Фармация» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори Ҳ. Давлатовга бир неча савол билан мурожаат этди.

— Аввало шуни айтиш керакки, — деди Ҳамид Давлатович, — собиқ Иттифоқнинг Мустақил Ҳамдўстлик мамлакатларига бўлиниши натижасида жумҳуриятимизни дори-дармон билан таъминлашдаги марказлаштирилган алоқалар бузилди. Дори-дармонга бўлган буюртмаларни марказлаштирилган ҳолда «Союзфармация» Бутуниттифоқ бирлашмасига топшириш «Медэкспорт» бирлашмаси орқали хорижий мамлакатлардан дори-дармон сотиб олиш ва олинган дориларни буюртмалар асосида тақсимлаш ишлари издан чиқди.

Республикамизда дори-дармон ишлаб чиқариш анча суст ривожланганлигини ҳисобга олиб, «Узконтрактторг» бирлашмаси билан биргаликда 1992 йилда дори-дармонлар сотиб олиш тўғрисида Ҳамдўстлик давлатлари билан шартномалар имзоладик.

Республикамизда дори-дармон ишлаб чиқарадиган асосий корхона Тошкент кимё фармацевтика заводидир. У йилига 80 турга яқин дори-дармон ишлаб чиқаради. Тошкент зардоб ва бактериал препаратлар ишлаб чиқариш илмий-текшириш корхонаси эса 34 хил дори-дармон

Биз асосий дори-дармонни бошқа мамлакатлардан оламиз. Жумладан, Россияга 34 кимё-фармацевтика корхоналари 1268 хилдаги дори турлари билан, Украинадаги 17 корхона 429 хил дори-дармон билан таъминлайди. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, юқоридаги давлатларнинг корхоналарида ишлаб чиқарилган дори-дармон бошқа мамлакатларда тайёрланмайди. Гемодез, реополиглюкин, рифампицин ва бошқа дори-дармон фақат Россия корхоналарида ишлаб чиқарилади, холос. Лидаза, кокарбоксилаза, , АТФ, бицилин сингари дори-дармон эса Украина Республикасида тайёрланади.

— Таҳририятимизга келаётган хатларда кейинги пайтларда республикамиз дорихоналарида дори-дармон айниқса камайиб кетганлиги алоҳида таъкидланмоқда. Сиз бу ҳақда нима дея оласиз?

— Тўғри, шу йилнинг январь, февраль, март ойларида Ҳамдўстлик давлатларидан дори-дармон келиши анча камайди. Бунга ҳамма таъминотчилар ҳам ўзлари учун хом ашёга шартнома туза олмаганликларини сабаб қилиб кўрсатмоқдалар. Оқибатда республикамизда бир дори-дармон билан таъминлашда узилишлар рўй берди.

Биз бу борадаги қийинчиликларни бартараф этиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдамиз. Шу мақсадда хорижий мамлакатлардан дори-дармон сотиб олишни йўлга қўяяпмиз. «Фармация» ишлаб чиқариш бирлашмамиз қошида «Узлекимпекс» фирмаси ташкил этилди. Бугунги кунда республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги Болгария, Ҳиндистон, Туркия, Италия, Олмония ва бошқа хорижий давлатлардан дори-дармон сотиб олиш юзасидан музокаралар олиб бораяпти. Шуни таъкидлаш керакки, айни кунларда Ҳамдўстлик мамлакатларидан дори-дармон кела бошлади. Қувончлиси шундаки, Туркия давлати томонидан республикамизга берилган доллар ҳисобидаги қарз пулдан дори-дармон сотиб олиш учун 48 миллион ажратилди. Бундан ташқари Венгриядан бартер усулида дори-дармон олиш учун ҳукуматимиз томонидан 2,5 миллион ва Ҳиндистондан шундай маҳсулот олиш учун эса 2,1 миллион доллар берилди.

— Қўшни республикаларда шу йилдан бошлаб дори-дармонлар нархи ошганлиги айтилаяпти. Республикамизда бу борадаги аҳвол қандай?

— Мен бу муаммо ҳақида тўхталмоқчи эдим. Тўғри, бозор иқтисодиётига ўтиш муносабати билан нархлар ошиб

варидан бошлаб Россия, Қозоғистон, Туркманистон, Тожикистон ва бошқа жумҳуриятларда дори-дармон чакана нархлари ҳам бир неча бор ошиб кетишига сабаб бўлди. Республикамизда эса дори-дармон чакана нархларини бир даражада сақлаб туришга эришдик. Улгуржи нархларнинг кун сайин ошиб бориши эса дорихоналар молиявий аҳволини қийин шароитга солиб қўйди. Мисол учун оддий анальгиннинг бир ўрамини заводдан 7 сўм 60 тийинга сотиб олиб, аҳолига 31 тийиндан сотаяпмиз. Қўшни жумҳуриятларда эса бир ўрам анальгин 1 сўм 24 тийин туради. Ёки гемодезнинг 400 граммлик бир шишасини 33 сўмдан олиб, аҳолига 4 сўм сотаяпмиз. Қўшни республикаларда эса 16 сўмдан олишга мажбур бўлишаяпти. Натижада бюджетдан йилнинг биринчи чораги учун молия харажатларига 57,5 миллион сўм маблағ ажратилган бўлса, аслида бу харажатлар 91 миллион сўмни ташкил этди. Улгуржи ва чакана нархлар ўртасидаги тафовутни қоплаш учун бюджетдан ажратилган маблағ 90,3 миллион сўмга етди.

Бундан ташқари республикамиз дорихона муассасаларининг жойлардаги банклардан 266,8 миллион сўм, таъминотчилардан 126,2 миллион сўм қарзи бор. Ваҳоланки, бюджет ҳам ҳисоб-китобли. Шундай экан, биз ҳам дори-ларини қайта кўриб чиқишимиз керак. Айни вақтда ҳозиргача турли имтиёзлардан фойдаланиб келаётган беморларга нисбатан ҳамма енгилликлар албатта сақланиб қолиши зарур.

— Аҳолини дори-дармон билан таъминлашни яхшилаш учун қандай тадбирлар амалга оширилаяпти?

— Бу борада ютуқларимиз бор, аммо муаммоларимиз ҳам йўқ эмас. Республикамиз Президенти И. Каримовнинг аҳоли сиҳат-саломатлиги тўғрисида қилаётган ғамхўрлигидан беҳад миннатдормиз. Самарқанд, Бухоро ва Тошкент вилоятида дори-дармон ишлаб чиқарадиган фабрикалар қуриш мўлжалланган. Ўсимликлар хом ашё базасини кенгайтириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Ўрмон комитети қошида «Шифобахш» ишлаб чиқариш бирлашмаси ташкил қилиш ҳамда доривор ўсимликлар етиштиришга ихтисослаштирилган совхозлар очиш масалалари ҳал этилмоқда. Ҳозирча 5 совхоз ташкил қилинди. Бухоро, Самарқанд, Қашқадарё, Сурхондарё ва Тошкент вилоятидаги бу совхозлар доривор ўсимликлар етиштиришга ихтисослаштирилган. Фарғонада эса горчичник чиқарадиган кичик корхона очилди. Республика «Фармация» ишлаб чиқариш бирлашмаси қошидаги Ибн Сино номли фирма шифобахш ўсимликлардан бир неча янги турдаги дори-дармон чиқараяпти. Бу борада ҳали кўп иш қилишимиз зарур.

Бирлашмамиз хориждаги фармацевтика фирмалари билан қўшма корхоналар қуриш борасида ҳам бирмунча ишларни амалга ошираяпти. Ўйлаймизки, буларнинг ҳаммаси албатта ўз самарасини бе-

АБОНЕМЕНТНИ ТЎҒРИ ТУЛДИРГАНИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ!

Абонементда касса машинасининг мухри босилган бўлиши шарт.

Обуна ёки манзилгоҳни ўзгартиришни расмийлаштирганингизда касса машинаси бўлмаса ушбу алоқа бўлимининг календарли штемпелини босиши керак.

Бу ҳолда обуначига, обунага ёки янги манзилгоҳга пул тўланганлиги тўғрисида квитанция берилади.

Рўзнома ва ойномага обуна ёки манзилгоҳни ўзгартиришни расмийлаштиришганингизда карточкаларни сиёҳ билан, аниқ ва сўзларни қисқартирмасдан, шунингдек «Матбуот уюшмаси» жадвалидаги қоидаларга риоя қилиб тўлдиринг.

Манзилгоҳ ўзгартирилганида, ойларнинг катакларини ва «ПВ—ЖОЙИ» катакларини алоқа бўлими ва «Матбуот уюшмаси» ишчилари тўлдиришади.

Б-715—15.000.000—91 г.

БОБО ВА НАБИРА.

Турғунбек МАҲКАМ олган сурат-лавҳа.

• 9 май—Ғалаба куни •

БУЮК ИНТИҚОМ

БИР ПИЁЛА ЧОЙ ХУМОРИ

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Ким Пен Хва номли жамоа хўжалигининг маданият саройида Тошкент вилояти уруш ва меҳнат фахрийларининг Буюк Ғалабага бағишланган йиғилиши бўлди.

Вилоят ҳокими С. Д. Сайдалиев фахрийларни шонли сана билан табриклаб, вилоятда 16 минг уруш қатнашчилари яшаётганлигини, уларга ҳақли равишда ҳурмат-эътибор берилиб, ғамхўрлик қилинаётганлигини таъкидлади.

Сўнгра кекса аскарлар бир пиёла чой устида суронли уруш йилларини, унутилмас фронт бироларлигини, ҳалок бўлган жанговар дўстларини эслаб, суҳбатлашдилар...

Бундай учрашувлар Ўзбекистоннинг барча вилоятлари ва шаҳарларида бўлиб ўтди. Уларни уруш ва меҳнат фахрийларининг кенгашлари, ҳокимиятлар ташкил этдилар.

(ЎзА мухбири).

• Қадр

ХОЛИСЛИК БЎЛГАНДА ЭДИ...

Мен кўп йиллардан бери собиқ СССР Мудофаа министрлиги Марказий архивида тадқиқот олиб бориш натижасида ўзбекистонлик 34 минг марҳум жангчининг қаерда дафн этилганлигини аниқлаб, 8 мингдан зиёд ҳамюртларимиз жасоратини ўрганишга мувоффақ бўлдим. Ана шу ҳужжатларда кўпинча адолатсизлик, ўзбек миллатини беқадр қилиш кўзга яққол ташланиб туради.

Далилларга мурожаат қилайлик.

Сирожиддин Валиев — 1920 йилда туғилган, Қизил Армия сафига 1940 йилда Фарғона областининг Киров районидаги Фрунзе номли колхоздан чақирилган. Кичик лейтенант, разведка взводининг командири бўлган Валиев 74-ўқчи дивизия таркибида жанг қилган.

Марказий архив 33-фондининг 682524-рўйхатидаги 516-делонинг 398-варағида таъкидланишича, у 1941 йил 16 ноябрь куни 5 жангчи билан душманнинг орқа томонига ўтиб, ўлим хавфига қарамай, икки гитлерчи соқчига ташланган, уларнинг бирини найза билан тинчитиб, иккинчисини «тил» қилиб, штабга олиб келган.

19 ноябрь куни у яна душман орқасига ўтиб, душман гуруҳига дуч келган. Улардан 16 тасини гумдон қилиб, бирга борган жангчилар билан беталофот қайтиб келган.

«Тил» қўлга тушириш юзасидан берилган жанговар вазифани бажариш учун разведкага борилган 29 декабрь куни Сирожиддин Валиевнинг бир ўзига 20 гитлерчи билан жанг қилишга тўғри келган. У граната улоқтириб ва автоматдан ўт очиб, уларнинг 18 тасини яксон қилади. Сўнгра тўрт жангчи билан 15 фашист ўрнашиб олган уйни ўраб олишади ва яна граната улоқтиришади. Гитлерчилар қаршилик кўрсатганлигини писанд қилмай, уйга бостириб киради, уларнинг автомат қўндоғи билан уриб яксон қила бошлайди, 8 фашистни гумдон қилиб, 7 гитлерчини, шу жумладан бир офицерни қуролсизлантиради ва асир қилиб олади. Асирларнинг ҳаммасини дивизия штабига етказиб келади. Жанговар вазифа шараф билан адо этилади...

Ҳурматли газетхон! Мана Сирожиддин Валиевнинг жасорати билан танишдингиз. Менинг 1978 йилдан бери Марказий архивда юритаётган иш дафтаримда 159 нафар ўзбекистонлик Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари жасоратлари ҳақидаги маълумотлар мужассамланган. Аммо Сирожиддин Валиев жасорати улар ичида алоҳида ажралиб туради. Тўғрироғи, Сирожиддин Валиевни қаҳрамонларнинг қаҳрамони, деб атасам ҳам камлик қилади.

Хўш, қаҳрамонларнинг қаҳрамонига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганми? Йўқ, берилмаган. Сирожиддин Валиев Жанубий фронт қўмондонининг 1942 йил 13 мартдаги 166/Н номерли буйруғига мувофиқ Ленин ордени билан мукофотланган, холос.

Мен буни Берлин рейхстагигача жанг қилиб борган Улуғ Ватан уруши фахрийси сифатида адолатсизлик, деб ҳисоблайман!

Алибой Ўрозбоев (Ўроқбоев бўлиши ҳам мумкин) — 1905 йилда туғилган, Қизил Армия сафига Самарқанд вилоятининг Пайариқ районидаги М. Горький номли колхоздан чақирилган. Душманга қарши 134-ўқчи дивизия таркибида станокли пулемёт мўлжалловчиси сифатида жанг қилган.

Марказий архивдаги 134-ўқчи дивизия фондининг 1-рўйхатидаги 292—делода таъкидланишича, таркибида Алибой Ўрозбоев бўлган пулемет расчети 1945 йил 9 апрель куни танк десанти сифатида жанг қилган. Танк тепаликка чиқиши билан душманнинг ўзиюрар замбараклари зарбасига дуч келиб снаряд тегиши билан танк тутаб, жойидан қўзғалмай қолади.

Ўрозбоевнинг барча жанговар дўстлари ҳалок бўлишади. Алибой аканинг эса устки кийимлари ёна бошлайди. Мард жангчи «Максим»ни олиб, ерга тушади. Дарҳол ёнаётган гимнастеркасини ва шимини ечиб ташлаб, душманга қарши қўққисдан шиддатли ўт очади. Душман бир неча ўн гитлерчи жасадини қолдириб чекинишга мажбур бўлади. Жасур пулемётчи Алибой Ўрозбоевнинг бир ўзи гитлерчиларнинг қарши ҳужумини барбод қилган.

Дивизияда чиқиб турган «Сталинский воин» газетасининг 1945 йил 12 апрель куни босилган 52-сонида капитан С. Бугаев А. Ўрозбоевнинг довюраклиги ҳақида шундай ёзади: «Ўзбек халқининг ўғлони, довюрак жангчи Алибой Ўрозбоевнинг қаҳрамонлик жасорати ҳақидаги хабарни Ўрозбоевлар оиласи, Максим Горький номли колхоз аъзолари, бутун серқуёш Ўзбекистон фахрланиш билан кутиб олишади. Бундай қаҳрамонлар ҳақида шеърлар тўқишади, ашулалар айтишади...».

Муҳтарам ўқувчи, кўнглингиздан «Алибой акага, албатта Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилган» — деган фикр ўтди. Шундайми? Афсуски, йўқ. Алибой Ўрозбоев ҳам Ленин ордени билан мукофотланган экан, холос.

Бу жасур қаҳрамон ғалаба кунига 21 кун қолганда —1945 йил 17 апрель куни Берлин шаҳри яқинида мардларча ҳалок бўлади. Унинг жасади Германиянинг Бранденбург провинциясидаги Лебус шаҳрида дафн этилган.

1918 йилда туғилган, Қизил Армия сафига Самарқанд районининг Каттақўрғонариқ қишлоқ Советидаги Сталин номли колхоздан чақирилган, 63-ўқчи дивизия таркибида тўп мўлжалловчиси сифатида жанг қилган Маъди Султонов жасоратига ҳам муносиб баҳо берилмаган.

У 1942 йил 3 июль куни Курск областининг Нижне-Чупичево қишлоғи яқинида олиб борилган жангда душманнинг 9 танкини сафдан чиқарган. Қаҳрамон 1 даражали Ватан уруши ордени билан мукофотланган.

20-гвардиячи ўқчи дивизия тўп мўлжалловчиси нуроталик Сафарниёз Аҳмедов эса душманнинг 7 та пулемёт нуқтаси 5 ДЗОТини, наманганлик Дадахўжа Абдураззоқов танкка қарши қуролдан ўт очиб, фашистларнинг 3 танки ва 35 солдатини сафдан чиқарган, қувалик Шокир Зокиров душманнинг 1 миномёт батареяси, 5 ўт очиш нуқтаси ва 30 дан зиёд солдатини, пайариқлик Мамашарип Юсупов тўпдан ўт очиб, фашистларнинг 4 пулемёти, 1 миномёти ва 20 га яқин солдат ва офицерини, манғитлик пулемётчи Юсуп Ернафасов душманнинг 30 солдатини яксон қилган... Бу баҳодирларнинг ҳаммаси «Жасурлиги учун» медаллари билан мукофотланган, холос. Ваҳоланки, улар жанг майдонида кўрсатган жасоратлари учун ҳеч бўлмаганда III даражали Шуҳрат, ёки «Қизил Юлдуз» орденлари билан мукофотланишлари керак эди.

Шофирконлик сапер Бозор Очиловнинг шахсан ўзи 1075 та танкка, 1450 нафар пиёдаларга қарши мина ўрнатиб, душманнинг 55 танкка, 95 пиёдаларга қарши ўрнатилган миналарини зарарсизлантирган, ярадор бўлганлигига қарамай, танкларимиз ва пиёдаларимиз чангал сим тўсиқлардан ўтиб олгунга қадар жанг майдонини ташлаб кетмаган.

Бозор Очилов хизмат қилган 357—алоҳида саперлар батальони командири уни мукофотлашга тақдим этган. Аммо юқори қўмондонлик Бозор Очиловни мукофотлашга рози бўлмаган.

Мен айрим мисолларни келтирдим, холос. Хизматлари тақдирланмаган ҳамюртларимиз эса жуда кўп...

Уларнинг жасоратини собиқ СССР ҳукумати тақдирламаган бўлса, мустақил Ўзбекистон ўз ўғлонлари номларини шарафлаши мумкин, деб ўйлайман.

Мажид САМАДОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист.

• ХОТИРА •

ГЕНЕРАЛ БИЛАН ЁНМА-ЁН

ТАҲРИРИЯТГА кўкраги орден ва медалларга тўла бир киши кириб келди. Кексайган кўринса-да қомати тетик. Ҳаракатлари ҳам навқирон йигитларникига хос. Салом-аликданоқ ҳазил-мутойибага уста, хушчақчақ одамлиги кўриниб турибди. Ўзини таништирди: «Асли сурхондарёликман. Бизни полвонлар сулоласидан дейишади. Отам Ашур мерган катта бойлардан бири Юсуфбойнинг мергани бўлган. Полвон сифатида халққа танилган. Отаси ва ака-укалари елкаси ерга тегмайдиганлардан бўлишган. Ҳозир жиянларим Панжи, Қулсоат, Бахтиёр ва Мансур-полвонлар аждодларимиз севган машғулоти баҳоли қудрат давом эттириб эл эътиборига тушган. Полвонларни камтарин, нияти пок, юраги тоза бўлади дейишади. Биз ҳаммавақт бундай ишончни оқлашга интиламиз. Одам кўнглини кенг тутса омади юришавераркан. Буни қарангки, ҳатто жангда ҳам отамнинг қадрдони Собир Раҳимов бошқараётган полкка тушибман. Командир ўз юртингдан бўлса янада дадиллашаркансан. Доим разведкага бориб турганман. Саккиз марта яраландим. Бир марта тупроққа кўмилиб ҳушсиз ётганимда кавлаб топишган. «Қирқ йил қирғин келса ҳам ажали етган ўлади» деганлари рост экан. Минглаб сафдошларнинг умри қирқилди. Собир ака ҳам қўлимда жон берганлар. Ўзларининг ҳужжатларини ва кундаликларини менга топширгандилар. «Ғалаба яқин. Ғалаба муқаррар. Фақат уни кўриш менга насиб этмади. Уйга қайтгач кўрган-кечирганларингни юртдошларга айт. Мен уларни ҳимоя этишга ҳисса қўшганим учун ҳам кечирган ҳаётимдан розиман. Тинч-тотув яшашса бўлгани», дегандилар.

Жанг тафсилоти жуда узоқ. Неча йилдирки қоғозга тушириб китоб қилдирарман дейману ҳеч тугатолмайман. Мана икки-уч кундан кейин 9 май — Ғалаба байрами. Яқинда генерал Собир Раҳимов таваллудининг 90 йиллигини нишонладик. Вақт ҳам, умр ҳам кўз очиб юмгунча ўтиб кетаркан. Унинг руҳи олдида қарздордек, гуноҳкордекман. Мана, шу маълумотлар билан танишиб, лозим топсаларингиз рўзномада бир мақола чиқарсангизлар, деб келгандим.

Қоғозларни кўра туриб биридаги ёзув эътиборимни тортди:

Собир Умарович Раҳимов 1902 йилда Тошкентда туғилган. Миллати ўзбек. Ёшлигиданоқ ота-онасидан жудо бўлган. Урушнинг биринчи кунларидаёқ билимдонлиги ва жасурлиги билан шуҳрат қозонган. Олдинига полк командири ўринбосари, кўп ўтмай полк командири бўлган. 1942 йилнинг 27 ноябрида полковник, 1943 йил 19 мартида эса генерал-майор унвони берилган. 1944 йилда К. В. Ворошилов номидаги ҳарбий академияни тугатгани тўғрисида академия бошлиғи, маршал Б. Шапошников имзоси билан юборилган гувоҳномани олган.

С. Раҳимов Ростов, Кубань, Донбасс, Белоруссия, Ельней, Смоленск фронтларида зўр маҳорат, катта матонат билан курашган. Айниқса Гдине ва Данциг остонасидаги тўқнашувларда катта кучга эга бўлган гитлерчиларни тор-мор келтиришгани энг катта зафарлардан бири бўлган.

Хуррам акага юзландим. У ҳам шуни кутиб тургандек гапира кетди.

— 1945 йилнинг 26 мартида Собир ака билан видолашгандик. Оғир жангларда омон қолиб, ғалабани кўролмагани алам қилади...

Сурхондарёдан жўнатилган эшелонда икки ярим минг киши эдик. 600 киши Собир Раҳимов полкига тушдик. Собир ака ҳар бир ўзбекистонликдан ҳол-аҳвол сўраб чиқдилар. Мени кўрганда узоқ тикилиб турдилар-да, «Кўзимга иссиқ кўринаяпсан», деб қаерданлигимни, кимнинг фарзандилигимни суриштирдилар. Жавобини эшитгач, «Сен ҳали тутинган акамнинг ўғлимисан! Худди отангни ўзисан-а», деб бағриларига босдилар. Ертўладаги хоналарида суҳбатлашдик. Уйимизда бўлган, отам билан учрашган вақтларини эсладилар. Мени бир ёшарлигимда от минишга ўргатган, уйимиздан кетишда бир камар совға қилган эканлар.

Собир ака жангларда тушган суратларини ҳам менга берганлар. Кўрингларчи, балки рўзномада чоп эттирса бўлар.

Ички хизмат майори Хуррам ака Ашуров хайрлашатуриб қўлларини дуога очди. Ўтганларга худодан раҳмат, ҳаётларга умр, бахт-саодат тилади. Омин қилгач эса «Ука, кўнглингиздан яхши тилакларни аритманг. Истакларингиз эзгу бўлсагина ниятингизга етасиз. Биламан, сизлар исботталабсиз. Биргина мисол айта қолай: Фарзандларим бирин-кетин қиз туғилаверди. Парвардигорга илтижо қилиб, ўғил сўрадим. Аммо еттитаси ҳам қиз бўлди. Шунда ҳам умидимни узмадим. Мана ниҳоят йиллар ўтиб 70 га тўлганимда ўғилли бўлдим. Ҳаётдаги мўъжизалар афсона-ю эртаклардан зиёда. Фақат Собир акага яна ҳеч бўлмаганида икки ойгина умр бермагани, ғалаба нашидасини суролмагани чатоқ бўлган-да...

СУРАТДА: ўнгдан Собир РАҲИМОВ ва Хуррам АШИРОВ.

А. ХАЛИЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕК ҚЎШИНИ ТАҚДИРИ

МОСКВА ОСТОНАСИДА ҲАЛОК БЎЛГАН 94-АЛОҲИДА ЎЗБЕК ЎҚЧИ БРИГАДАСИ ЖАНГЧИ ВА ЗОБИТЛАРИ ХОТИРАСИГА

Бундан 50 йил муқаддам 1942 йил январь, февраль ойларида гўзал Фарғонадан Ватанни ҳимоя қиламиз дея баланд руҳ, юксак ишонч ва эътиқод ила кўтарилган ўзбек йигитларининг тақдири фожиали тугади. Узоқ йиллар давомида бу воқеа турли йўллар билан хаспўшлаб ўтилди. Энди эса мустақил Ўзбекистон тарихи ҳақиқат йўли билан тикланаётган даврда Улуғ Ватан урушининг оғир йилларида рус қўмондонлигининг айби билан шаҳид бўлган йигитларимиз тақдири тўғрисида ошкора ёзиш имкониятига эгамиз.

1941 йил октябрь ойида мушкул аҳволда қолган Сталин НКВД воситасида Гитлер билан алоқа боғлади. У жуда кўп ён босишлар эвазига Германия билан сулҳ тузишга интилди. Аммо Гитлер осонликча умид боғлаб ҳар қандай музокаралардан воз кечди.

Ана шундай вазиятда 1941 йил ноябрь ойида НКВД раҳбарияти Сталинга Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари фронтга ёрдам учун халқ ҳисобидан миллий қўшин тузиш ташаббуси билан чиққанлиги ва бу ишнинг бошида турганлар ҳақида маълумотнома берди.

Берия бу ишни миллатчилик сифатида кўриб унинг ташаббускорларини қамаш фикрида эди. Аммо авваллари ҳар қандай «миллий» сўзидан сапчиб тушадиган Сталин ўзгача фикрлади. У раис бўлган Давлат Мудофаа Комитети (ГКО) бу ташаббусни маъқуллади. Ўрта Осиё ва Қозоғистон халқлари эндиликда чуқур нафас олиб, 1937 — 1938 йиллардаги «миллат» сўзи остидаги қатағон васвасаси оқибатларини унутиб миллий қаҳрамонларини эсладилар. Мозийдаги қаҳрамонларини тилга олиб йигитларни курашга отлантирдилар. Қисқа фурсат ичида Қозоғистон 3 та кавалерия дивизияси ва 2 та махсус ўқчи миллий бригада, Қирғизистон 3 та кавалерия дивизияси ва 3 та махсус ўқчи бригада, Тожикистон 1 та миллий кавалерия дивизияси ва 1 та ўқчи бригада, Туркманистон эса 2 та кавалерия дивизияси ва 2 та махсус ўқчи бригада тузиб фронтга жўнатди. Энг кўп миллий қўшинни эса Ўзбекистон тайёрлади. Ўзбек халқи 5 та миллий кавалерия дивизияси ва 9 та алоҳида ўзбек ўқчи бригадаларини ташкил қилди.

Ушбу очеркда биз ана шундай бригадалардан бири — 94-алоҳида ўзбек ўқчи бригадаси тақдири ҳақида ҳикоя қиламиз.

РАСМИЙ МАНБАДАН

«Ишчи деҳқон Қизил Армияси Бош Сиёсий Бошқармаси комиссияси 94-алоҳида ўзбек миллий ўқчи бригадаси фаолиятини текшириб шахсий составнинг сиёсий-маънавий ҳолати соғлом, кайфияти бардам ва жанговар эканлигини таъкидлади. Жангчиларнинг 20 фоизини жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочилари ташкил қилади. СССР Халқ Мудофаа Комиссариати вакили иштирокида ўтказилган беш кунлик тактик машғулотларда бригада 130 чақирим масофани босиб ўтиб тўла жанговар ҳолатини йўқотмади».

НОРАСМИЙ ҚЎШИМЧА

94-алоҳида ўзбек миллий ўқчи бригадаси зобитларидан Файзулла Норхўжаев ва Собиржон Охунжонов генерал-лейтенат унвонига эришдилар.

94-алоҳида ўқчи бригадаси командири, полковник Е. В. Красновга артиллерия генерал-лейтенанти Ф. Норхўжаев берган таърифномадан:

«Бригада командири полковник Е. В. Краснов бу вазифага тайинланишидан аввал Ленинград шаҳри ҳарбий коменданти эди. У узоқ вақт мобайнида комендатура аппаратида ишлаганидан бригада у ёқда турсин ҳатто ҳарбий қисмларга қўмондонлик қилиш кўникмасига мутлақо эга эмас эди. Бригадани ташкил қилиш мобайнида у билан ишлаган давримда ҳеч қачон жанговар тайёргарлик бўйича биронта машғулот ўтказганини кўрмадим».

* * *

1981 йилда бригаданинг омон қолган жангчилари ва зобитлари Ўзбекистон халқлари тарихи музейида учрашув ўтказдилар. Унда генерал-лейтенант Файзулла Норхўжаев, генерал-лейтенант Собиржон Охунжонов, заҳирадаги зобит ва жангчилар иштирок этишди. Биз улар даврасида урушда кундалик тутган истеъфодаги катта сержант Икром Зарипов билан танишдик. Сизларнинг эътиборингизга ўзининг 80 баҳорини қаршилаётган Икром отанинг ана шу хотираларидан айримларини ҳавола этаман.

ЎЛИМ ВА МУСИҚА

Москва атрофидаги Бабушкино қишлоғида мудофаа маррасини эгалладик. Қаҳратон қиш бизга ёмон таъсир қилмоқда. Руҳимиз ҳам яхши эмас. Бир дўстимиз чатоқ иш қилиб қўйди. Валиев деган жангчи отларга жўдуда беда қирқаётиб чап қўлининг тўртта панжасини қирқиб юборди. У энди аскарликка яроқсиз.

Манзилгоҳимизга отамиз Йўлдош Охунбобоев келишлари жуда яхши воқеа бўлди. Қуюқ дарахтзор орасидаги катта яланглиқда ҳарбий машқ ўтказдик. Дарахтлардан устунлар қилиб унинг устига сўри ясадик. Шу жойдан туриб Йўлдош ота бизларга қарата нутқ сўзладилар. Улар ўзбек йигитлари жасур, бардам ва қўрқмас бўлишликларини жуда таъсирчан оҳангда гапирдилар. Ўзбек диёрига доғ туширмасликларини ўтиниб сўрадилар.

Сўзларининг охирида шундай дедилар:

— Ўғлонларим, болаларим, Сизлар ҳали ҳарбий машғулотлар ўтказаяпсизлар, ҳали урушга кирганларингиз йўқ, фашистлар билан юзма-юз келганларингиз йўқ. Шундай бўлса ҳам ораларингизда қўрқоқлар бор экан, мана Валиев деган йигит урушга кирмаслик учун қўрқоқлик қилиб панжасини жодуда қирқибди. Бу йигитга ўхшаманглар. Ҳарбий трибунал унинг ишини кўриб чиқибди ва қўрқоқ сифатида отиб ўлдиришга қарор қилибди. Мен ҳам бутун Ўзбекистон халқи номидан бу ҳукмга розиман.

Валиев бизларга қараб жовдираб турарди. Ҳукм кўз ўнгимизда ижро этилди. Бечора Валиев!

Йўлдош ота билан келган санъаткор совға-саломларни улашиб бўлишгач бизга катта концерт қўйиб беришди. Москва ўрмонлари ичра ўзбек куй-қўшиқлари таралди. Юрагимда нималар кечганини тасвирлаш қийин.

УРУШНИНГ БИРИНЧИ КУНИ

Белгиланган марра томон юрмоқдамиз. Йигитларимизга совуқ таъсир қила бошлади. Тақдирга тан бериб кетавердим. Кундузлари осмонда «Мессершмитлар» изғиб бомба ташлайди. Шунинг учун кечаси юрамиз. Қор шуъласи йўлимизни ёритади. Ўнқир-чўнқир жойлар аниқ кўринмайди. Туртиниб, йиқилиб, сурилиб, уйқу босган кўзлар билан юрамиз. Кундузлари эса бирорта жарлик ёки бутазорда пана тортиб ётамиз. Ана шу тарзда оёқлар музлаб кўп йигитлар касалга чалинди. Зокиров, Бобоев каби қуролдошларимдан 8 кишининг ўпкасини совуқ олиб ўлди. Далада қолиб кетган шолғомларни кечаси қазиб олиб еганимиз умрбод ёдимда қолади.

8 декабрь куни бригадамиз урушга кирди. Мен взвод командири Беланович билан батальонларни алоқа билан таъминлаш вазифасини бажардим.

Майдоннинг биз томони яланг дашт, ҳамма ёқни оппоқ қор қоплаган. Жангчиларимиз эгнидаги қора шинеллар шундоққина нишон. Баландликда оқ халат — ёпинғич кийган немислар бизни яқин келтириб тўп, миномёт пулемётлардан шундоқ ўққа тутишдики бунинг таърифини келтира олмайман.

Мен ўртоқларимга отишма вақтида жойларингизни тез-тез ўзгартириб туринг деганман. Мирзаахмад Саидов, Одилжон Холиқов шундай қилишди. Аммо кўпчилик бунга риоя қилмади. Биз арзимаган икки-уч қишлоқни озод қиламиз дея жуда кўп қурбон бердик. Ивановка қишлоғи учун жанг жуда қаттиқ бўлди. Немис самолётлари устимизга бомбалар ёғдириб замбаракларимиз, от-уловларимизни ишдан чиқарди. Жанг 10 кун давом этди. Жуда кўп аскарларимиз ярадор бўлди. Қирғин шундай бўлдики, натижада бригадамиздан саноқли одамлар соғ қолди.

1942 йилнинг 26 — 27 январь кунлари бўлган ўша жангларда окопда туриб ВКП(б) аъзолигига ўтиш ҳақида ариза ёздим. Бу аризада 1935 йилдан партия аъзолигига номзод бўлганим, энди эса тилагим Улуғ Ватаним — СССР учун бўлган жангда хоҳ ўлик, хоҳ тирик қолсам ҳам ВКП(б) аъзолигига қабул қилишларини сўраган эдим. 1942 йил февраль ойида менга 94-алоҳида ўзбек ўқчи миллий бригадаси сиёсий бўлими бошлиғи, батальон комиссари Абдулла Муродхўжаев партия аъзоси билети билан «Жасурлиги учун» нишонини топширди.

17 февраль куни эса Астаховка қишлоғидаги йиғилишда бригада «йўқлама»си ўтказилди.

Маълум бўлдики 5000 кишилик бригадамиздан атиги 300 киши қолибди, холос. Қизил байроғимизни сақлаб қолган бўлсак-да, Армия қонунига хилоф равишда бизни турли қисмларга тарқатиб юборишди. Мен, Абдусаид Мирзаев, Тешабой Солиев, Турдиали Тошпўлатов, Шерали Асқаров, Омонбой Мадраимов, Юсуф Қорабоев, Комил Нишонов, Камол Усмонов, Фозил Мухторов, Ёқубов, Хатамов, Сотимов сингари қуролдошларим билан 3-Украина фронти таркибидаги 5-махсус гвардиячи механизациялашган бригаданинг артиллерия двизионига алоқачилар сифатида жўнатилдик.

ГВАРДИЯ КАТТА СЕРЖАНТИ ИКРОМ ЗАРИПОВГА БЕРИЛГАН ПАРТИЯВИЙ ТАЪРИФНОМАДАН КЎЧИРМА

Гвардия катта сержанти Икром Зарипов 1943 йил январидан то ҳозирги кунга қадар бўлинма партия ташкилотчиси сифатида 22185 дала почтасига тегишли ҳарбий қисмда хизмат қилмоқда. Немис босқинчиларига қарши жангларда у ўзининг шахсий намунаси билан жангчиларни қўмондонлик буйруқларини бажаришда жасоратга ундамоқда.

Жангда қатъий, жасур, интизомли, ўзига ва қўл остидагиларга нисбатан талабчан. Коммунистларни тарбиялаш, партиявий-сиёсий тадбирларни ўтказиш ишини жангдагина эмас, тинч шароитда ҳам яхши ўзлаштирган. Партия ходими вазифасига у тўла мувофиқдир.

Гвардия капитани
ПРИХОДЬКО.
1945 йил, февраль.

ҚИССАДАН ҲИССА

Биз ўзбек миллий қўшини тарихини билмаймиз. Ҳозир биргина 94-бриғада тақдири ҳақида ёздик. Қолган 5 дивизия, 8 бригада тақдири қандай бўлди? Ҳолбуки ана шу миллий дивизия ва бригадаларда хизмат қилган жангчилар жуда оз қолмоқда. Уларнинг эсдаликлари ва хотиралари тарих учун бебаҳо.

Шундай савол туғилади. Нега жанг кўрган, Улуғ Ватан уруши жангоҳларида аччиқ тажриба тўплаган миллий қисмларимиз тарқатиб юборилди? Нега улар сафлари тўлдирилиб жанговар фаолиятлари давом эттирилмади? Нега минглаб ўзбек, қозоқ, қирғиз, туркман, тожик йигитлари камситилиб келинди? Шу жиҳатдан олиб қаралганда Германияда ўзбек муҳожирларидан ташкил этилган «Туркистон легиони» фаолиятига ўзгача баҳо бериш фурсати келди. Шовинизм бор жойда миллатчилик ўз-ўзидан туғилиши табиий.

ИКРОМ ОТА ҲАҚИДА

Гвардия катта сержанти Икром Зарипов ўз жанговар йўлини миллий бригададан бошлаб бутун уруш давомида жасорат кўрсатди. Москва, Сталинград мудофааси қатнашчиси, Венгрия, Румыния, Болгария, Югославия, Австрия халқларини фашизмдан озод қилиш учун бўлган жангларда фидокорлик кўрсатган Икром ота «Қизил Юлдуз» ордени ва ўнлаб жанговар нишонлар ҳамда қўмондонлик раҳматномаларига сазовор бўлган. У эндиликда ўзининг 80 баҳорини қаршилаш арафасида.

Ота ҳозир ойига 184 сўм нафақа олади. У Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг оғир аҳволи ҳақида қайғуриб Президентга ариза йўллабди. Ота умид билан яшамоқда. Тошкент шаҳар Кўкча даҳасига қарашли «Янги шаҳар» маҳалласи фаоллари дарғаси Икром ота ҳар қандай адолатсизлик ва ҳақсизликка муросасиз. Тиниб-тинчимас, дўст-ёрларга меҳрибон, халқпарвар ота доим куйиб, ёниб эл-юртни ўйлайди. Маҳалла аҳли ташвиш-ўйлари билан яшайди.

Шундай отахонларимиз доим омон бўлишсин!

Ҳамдам СОДИҚОВ,
заҳирадаги зобит.

ШАҲИДЛАР РУҲИГА ТАЪЗИМ.

Р. АЛЬБЕКОВ олган сурат.

АКАДЕМИЯ ТУЗИЛАДИ

Шу йилнинг 11 — 18 апрель кунлари республика Ички ишлар ходимларининг бир гуруҳи туркиялик ҳамкасблари ҳузурига ташриф буюриб, уларнинг иш тизими билан яқиндан танишган эдилар. Шундан сўнг Ўзбекистонда ҳам Ички ишлар академияси очишга қарор қилинганди. Яқинда республика ички ишлар вазири З. Алматов ҳузурида бўлган суҳбатда шу ҳақда яна бир фикрлашиб олинди. Унда гуркиялик олимлар — «АВЕ» консультатив фирмаси раҳбари Бойдаш Суат Истанбул дорилфунунининг профессорлари Дохан Коргул ва Невзот Иолчинтош ҳамда тошкентлик бир гуруҳ олимлар, корхона раҳбарлари қатнашдилар.

Ҳар томонлама алоқалар кенгайиб бораётганлиги таъкидланди. Жумладан, Анқарадаги алоқа воситаларини ишлаб чиқарувчи «Асеасан» фирмаси билан Тошкентдаги «Зенит» заводи ўртасида келишув-шартнома имзоланди. Измирдаги ўт ўчириш воситаларини ишлаб чиқарувчи завод билан қўшма корхона очишга келишилди. Бу юмушларнинг ҳал қилиниши ички ишлар хизмати академиясини тезроқ ташкил қилишга кўмаклашади.

Э. САТТОРОВ,
жамоатчи мухбир.

КОРХОНА ЁРДАМИ

● **ГУЛИСТОН уйсозлик комбинати ўзининг ўнлаб ходимларига квартираларни хусусийлаштиришда ёрдам берди. Бу ерда таркиб топган қоидага кўра, комбинатда камида уч йил ишлаган кишига квартира қийматининг ярмига сотилади. Қолган ярмини комбинат тўлайди.**

«ОЗОД БУХОРО» ТЎХТАТИБ ҚЎЙИЛДИ

«ЭРК» демократик партиясининг Бухоро бўлими нашри — «Озод Бухоро» рўзномаси фалояти тўхтатилди. Нега? Рўзнома таҳририятига вилоят матбуот бошқармаси бошлиғидан келган мактубда қуйидагилар сабаб қилиб кўрсатилади:

«Ҳақиқатга тўғри келмайдиган бир қатор мақолалар чоп этилганлиги, чиқишларнинг аксарияти вилоят иқтисодий-ижтимоий ҳаётини яхшилаш йўлида тўсқин бўлаётганлиги, вилоятнинг кўпгина лавозимли шахсларига ва сиёсий фирқалар раҳбарларига далилсиз тажовуз этиб, журналистлик аҳлоқ одоб қоидаларини бузиб, ўзингиз тасдиқлаган «Озод Бухоро» рўзномаси низомида қайд этилган талабларга риоя қилмаётганлигингиз туфайли 1992 йилнинг 16 апрелидан бошлаб рўзномангиз фаолияти тўхтатилади».

М. ОТАБОЙ.

ҚИСҚА САТРЛАР

ЯНГИ ГАЗ ВА НЕФТЬ ҚУДУҚЛАРИ

● **«ЎРТА Осиё газ саноати» бирлашмаси заҳирасидаги 14 та газ қудуғи ва 11 та нефть қудуғи созланиб фойдаланишга топширилди. Бу эса қимматбаҳо хом ашё муқим қазиб чиқарилишига кафолатдир. Янги қудуқларни ишга тушириш қийинроқ бўляпти: Шўртон, Кўлтак, Учқур конларида йигирмата қудуқдан фақат иккита янги қудуқни муддатида ишга туширилишига муваффақ бўлинди. Бунинг сабаби маҳсулот етказиб берувчилар билан анъанавий алоқаларнинг узилиб қолганлигидир. Қувурлар, арматуралар етишмаяпти.**

МАКТАБДА... ҚАНДОЛАТ ЦЕХИ

● **АНДИЖОНДАГИ 2-ўрта мактаб... қандолат цехи қуришга киришди. Цехни қуришда мактабни оталиққа олган Андижон ирригация машинасозлиги заводи кўмак бермоқда. Завод ёрдами билан мактабда иссиқхона, кичик чорвачилик ва паррандачилик фермалари қурилган. Ўқувчилар эса ўз навбатида завод ишчиларига корхона ҳудудини ва унинг атрофидаги кўчаларни ободонлаштиришда, бу ерларни кўкаламзор қилишда ёрдам бердилар. Мактаб устахонасида заводнинг буюртмаси асосида 17 минг дона кронштейн тайёрланди.**

• Қадрият •

ЯХШИЛИК ҚИЛ... ҲОЛИҚ БИЛАР

Эшитганим бор: бундан бир неча йил муқаддам бадавлат оиланинг йигит ёшига етган фарзанди ўзини ўзи осиб қўйган экан. Сабаби — унинг отаси комфирқанинг раҳбарлик лавозимларида узоқ ишлаган, коммунистик ғояларга садоқат билан хизмат қилган ва шу боис... ўғлининг суннатини бажо қилмаган, яъни қўлини ҳалолламаган экан...

Ўтган йили Наврўзда андижонликлар бошлаган хайру савобли иш — болалар уйида етимларга суннат тўйи ўтказилганию ва бу тадбир ушбу йилда оммалашиб бораётганининг аҳамиятини ҳис қилмоқ учун юқоридаги воқеани эслаш кифоя.

Пайшанба куни Самарқанд шаҳридаги 9-болалар уйида тарбияланувчилардан ўн икки нафарига чопончалару дўппилар кийдирдилар, белларини қийиқчалар билан боғлаб, бошларидан мўл-мўл ширинлик сочқилар сочдилар.

Вилоят диний маркази хатиб имоми Мустафоқул Меликзода бошчилигидаги қорилар Қуръон тиловат қилдилар. Шаҳар милицияси, «Сино» бирлашмаси Боғишамол район озиқ-овқат савдоси тресги ва ошхонаю кафелар бирлашмаси, «Меҳнат» ҳамда «Хотин-қизлар меҳнати» фабрикалари, нон комбинати бу тадбирга атаб сахийлик билан ажратган маблағлари боис дастурхон тўкин, файзли бўлди. Вилоят хотин-қизлар қўмитасининг «Бибихоним» жамғармаси беш боланинг номига омонат дафтарчаси очдириб минг сўмдан, вилоят халқ маорифи бўлими тарбияланувчилардан саксонтаси номига 500 сўмдан пул қўйди.

Болалар уйининг барча ходимлари уч кун аввалдан тўйга тайёргарлик бошладилар. Директор Шоира Шокированинг ранглари олингандай кўринди: «Шоирахон чарчабдилар шекилли», дегандим, болалар уйининг доимий ғамхўри, вилоят хотин-қизлар кенгаши раиси шоира Бибисора Туробова:

— Ўзи янги бўшанган, уч ойлик чақалоғи бор, — деди. — Болалар учун жонини тикади. Бозордан, кўчалардан топиб олинган ота-онаси номаълум бир неча болани ўз фамилиясига олган. Турмуш қурганига ўн беш йил бўлганди, аммо фарзанд кўрмаганди. Яқинда қизчалик бўлди, Мадинабону деб аташди.

Аллоҳнинг марҳамати кенг, эзгулигу савобни Унинг ўзидан ортиқ ҳеч бандаси қадрлаб тақдирлай олмас.

Муҳтарама УЛУҒОВА.

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК!

ПЕКТИН ЯРАТИЛДИ

ЎЗБЕКИСТОН Фанлар академиясининг ўсимлик моддалари кимёси илмий-тадқиқот институти олимлари пектин моддасини яратишди.

ШУ пайтгача хориждан валютага харид қилиб келинган пектин қандолатчиликда, хусусан мармелад тайёрлашда зарур хом ашё ҳисобланади. Узоқ йиллар ўсимликлар устида олиб борилган тажрибалар ниҳоят самара берди. Гиёҳларни экстракция қилиш усули билан олинган пектин шираси шакарникидан 300 марта юқори.

Хушбўй, камқувватлиги учун ҳам парҳез, тиббий озиқ-овқатдаги углеводлар ўрнини бемалол босади. Мутахассислар таъкидлашича, бундан тайёрланган қандолат маҳсулотлари ,турли хил ичимликлар семизлик, қандли диабет хасталикларини даволашда қўл келаркан, Муҳими шуки, пектин олиш технологияси жуда оддий, хом ашёси арзон. Шу кунларда олимлар янги пектин моддаси алмаштирилган шифобахш ичимликлар технологиясини яратишга ҳаракат қилишаяпти.

И. ТОШЕВ.

АСТАҒФУРУЛЛО!

ҚИЗИЛ ИМПЕРИЯНИНГ ФИДОЙИ ҚУРБОНИ

ЕТМИШ йилдан ортиқ ҳукм сурган қизил империянинг ҳалокати ҳаммага ҳар хил таъсир кўрсатди. Шуниси қизиқки, бу ҳалокатга чидаёлмай, ажалга бўйин эгганлар ҳам йўқ эмас.

Табошар шаҳридаги заводлардан бирида бюро бошлиғи бўлиб ишлаган Сергей Воробьев шахсий гаражига қамалиб олди-да, «Жигули»сига ўт қўйди. Газ билан бўғилиб ўлиш усулини танлаган Сергей ўлимидан олдин хотинига шундай хат қолдирди: «Ҳаётдан кетаяпман. Мени кечир, ҳаммаларингни севаман. Мен мамлакат тарқаб кетганлиги сабабли ҳаётдан воз кечдим»

Шундай қилиб, тузумнинг яна бир қурбони ҳаёт билан хайрлашди. Совет давлати фидойиси энди 38 ёшга кирганди.

ГИЁҲЛАР МУЗЕЙИ

ИСФАРАДАГИ «Зумрад» санаторийси гўзал манзарасию шифобахшлиги билан ном чиқарган. Бу масканда Ўрта Осиёда ягона доривор ўсимликлар музейи очилди. Уни ўттиз йиллик умрини шифобахш гиёҳлар тўплашга бағишлаган доришунос Исмоил Ҳайитов ташкил этди. Ўрни келганда «музей отаси»нинг «Тожикистоннинг доривор ўсимликлари ва улардан соғлиқни сақлаш мақсадида фойдаланиш» мавзуида диссертация ёқлаганини эслатиб ўтиш жоиз.

Табиат музейида 3 минг хилдан ортиқ доривор ўсимлик намунаси бор.

Ўринбой УСМОН,
«Халқ сўзи»нинг Хўжанддаги мухбири.

Инсон ва қонун

ЎҒРИГА МУРУВВАТ ҚИЛМАНГ

КЕЙИНГИ пайтда давлат ва фуқаролар мулкини ўғирлаш ҳолатлари кўпайиб кетди. Айримлар буни товарлар тақчиллигию, нарх-наво ошиб бораётгани билан боғлашмоқда. Ҳатто миршабларнинг ўғрилар билан тили бир, шу боис улар ҳеч нарсадан чўчишмайди, дегувчилар ҳам йўқ эмас. Лекин одамлар бир нарсани ёдда тутишлари керак: ўғри бизга бегона эмас, у орамизда юради, пухтароғи эса аввал обдон ўйлаб, режалаштириб сўнг жиноятга қўл уради. Бунинг устига у «ови» бароридан келса бирпасда сармоядор бўлишини яхши билади. Бу туйғу автомобил ўғрилари учун ҳам бегона эмас. Яхшиси фактларга эътибор беринг.

Шу йил 6 январда ангренлик Симоновнинг гаражидан ВАЗ — 21 — 013 автомашинани номаълум шахслар ўғирлашди. ДАН ходимлари хабар топишгач йўлларга тўсиқлар қўйишди. Миралиев, Болтаев ва Апоровларнинг ҳушёрлиги туфайли ўғри қўлга тушди.

27 январь куни Бўстонлиқ райони ҳудудида ИЖ—2715 маркали 78—79 ТШП давлат белгили автомашина, 4 мартда шу районнинг Товоқсой қишлоғидан ВАЗ — 2105 маркали автомашина ўғирлаб кетилган. Агар район ички ишлар бўлими ДАН бўлинмаси бошлиғи Х. Йўлчиев, шу бўлинма назоратчиси Деҳқонов ва Шоёқубовлар озгина бепарволик қилишганда, табиийки, автомашина эгалари миршаблардан гина қилишарди...

Ўғрилар байрам кунларидан ҳам унумли фойдаланишга интилишади. Масалан, шу йил Наврўз байрами куни Чилонзордаги 22-қурилиш ташкилоттига қарашли МАЗ—500 маркали автомашинани бошқаришга «талабгор» чиқиб қолди. Хабар олинган заҳотиёқ барча ДАН постлари огоҳлантирилган. Қорасув ҳудудида навбатчиликда турган Абдураҳим Бадалов ва ички хизмат капитани Холдоровлар ўғрини йўлдаёқ ушлашди. Шу кунларда ўғрилар тергов органлари ихтиёрида, одил суд ҳукми ҳам ҳадемай эълон қилинади. Лекин автомобил ўғриларни жиноят устида ушлаш осон иш эмас. Чунки улар ўз жиноятларини амалга оширишда устаси фаранг бўлиб кетишган ва ҳатто айрим ҳолларда ваҳшийлик қилишдан ҳам тап тортишмайди. Пскент ва Оққўрғон районлари ҳудудида содир этилган воқеалар бунга яққол мисолдир.

29 январь куни ҳайдовчи Ф. Нурисломов йўлда қўл кўтарган кишиларни ўз машинасига ўтқазиб олади. Унинг нияти бензин пулич ишлаб олиш эди. Лекин йўловчилар хилватроқ жойга келганда автомобиль эгасини қурол ишлатиб машинадан тушириб юборишади. Хизматга хиёнат қилган қароқчи-йўловчилар пскентлик миршаблар томонидан тезда терговчига рўбарў этилди.

Оққўрғон шаҳрида яшовчи Ни Ун Ди бир неча йилдан буён автомашинасида киракашлик қилиб юрарди. 30 январь куни унга 3 нафар йўловчи Кучлик станцияси томонга олиб бориб қўйишни илтимос қилишади. Табиийки, Ни дарров рози бўлди. Вотинцев номли жамоа хўжалиги ҳудудига етиб келганда йўловчиларнинг нияти бузилди. Бири кутилмаганда Ни Ун Дининг бўйнидан сочиқ билан бўғиб ўлдирди ва жасадни шу хўжаликнинг чеккасида жойлашган иккинчи бригада дала шийпони ёнидаги ариққа ташлаб кетишади. Бундан хабар топган шийпон қоровули ички ишлар бўлимига хабар қилгач, дарҳол қўлга олиш гуруҳи тузилди. Ҳамма постларга ходимлар қўйилди. Бу орада жиноятчилар автомашинани Қозоғистон Республикасининг Чимкент вилояти ҳудудига олиб боришиб саккиз минг сўмга пуллаб улгуришган эди. Лекин уларнинг хурсандчилиги узоққа бормади, 49—81 ЧМА такси автомашинасини ёллаб яна Оққўрғонга келишаётганда постда ҳушёр турган Шодмон Икрамов ва Илҳом Шойбековлар томонидан ушланди. Улар 1969 йилда туғилган Янгийўл ноҳиясидаги 365-қурилиш ташкилоти ишчиси Собир Қурбонов, бекорчилар Обид Аҳроров ва Анвар Умбетовлар экан. Ва ниҳоят, фактлару содир этилган воқеалардан хулоса шуки, жиноятчининг изига тушишдан кўра воқеа содир этилмаслигини таъминлаш осонроқ экан. Негаки, йил бошидан буён биргина Тошкент вилояти районларида 54 та автоўғрилик содир бўлган, шундан 22 таси аниқланди. Қолган жиноятларни очиш учун ДАН ходимлари ишлашаяпти, бироқ кенг жамоатчилик ёрдамисиз ўғрилик вабоси, қолаверса жиноятчиликка жиддий зарба бериб бўлмаслигини яхши биламиз. Автомобилни кўчада, уй олдида тегишли эҳтиёт чораларини кўрмасдан қолдириш нияти бузуқ бекорчиларга қўл келади. Аслида ўғриликларнинг асосий қисми ҳам ана шундай эътиборсизлик оқибатида юз бермоқда. Шу боис аввало автотранспорт эгалари ўз мулкларини бир баҳя бўлса-да, қаровсиз қолдирмасликлари зарур. Ўзингни эҳтиёт тут, қўшнингни ўғри тутма, деган гап бежиз айтилмаган.

Азиз ИНОЯТОВ
Тошкент вилояти ИИБ ДАН бошқармаси бўлим бошлиғи, милиция майори.

Абдунаби ЭРГАШ ўғли,
«Халқ сўзи» мухбири.

«УРА, ДАРС БЎЛМАЙДИ!»

ЛЕНИНОБОД вилоятидаги ўн мингдан ортиқ ўқувчи мактабда дарс бўлмаслигини эшитиб, уй-уйларига хурсанд жўнаб қолишди. Исфара, Ўратепа, Мастчоҳ туманларидаги ўқитувчилари иш ташлашлари бир қатор мактабларнинг раҳбарларида ташвиш уйғотган бўлса, болаларни қувонтирди.

Ўқитувчилар иқтисодий қийинчилик шароитида иш ҳақини ошириш, нафақага чиқишни 50—55 ёшдан белгилаш, электр қувватига ҳақ тўлаш, солиқдан озод қилиш, арзон қурилиш материаллари, озиқ-овқат, бепул кўмир билан таъминлаш каби талаблар қўйишди.

Ўринбой УСМОН,
«Халқ сўзи»нинг Хўжанддаги мухбири.

• Зардали хат

ЭШИКДАН ЭМАС, ТЕШИКДАН...

БИЗ истиқомат қиладиган уй шаҳарнинг қоқ ўртасида жойлашган. Ҳамма шароитлари бор. Аммо 24-уй-жойдан фойдаланиш идорасидаги айрим масъулиятсиз, боқибеғам кишиларнинг айби туфайли содир бўлаётган воқеалар аҳоли ўртасида кўп норозиликлар келтириб чиқараётир.

Яқинда ҳар йили такрорланадиган бир муаммо хусусида уй-жойдан фойдаланиш идорасининг бошлиғи С. Юсуфжонов ҳузурига бориб, санэпидстанция орқали ертўлани дезинфекция қилишда ёрдам беришини илтимос қилдик. Чунки қувурлардан сув оқавериб кўлмаклар пайдо бўлиб қолган, ҳаммаёқни чивин босиб кетган... Мана, бир неча ойдирки, талабимиз бажарилмаяпти. Сабабини билсак, ана шу ишни бажариш учун ҳатто чилангарлар ҳам ертўлага тушолмас эмиш. Негаки, ЖЭК бошлиғи С. Юсуфжонов ва бош инженер А. Байрамовнинг бевосита кўрсатмасига биноан унинг эшиги ғишт билан «суваб» ташланган экан. Аварияларни бартараф этиш ва турли хил ремонт ишлари кўча тарафдаги туйнукдан тушиб бажарилар эмиш.

— Бу ишга бизни юқоридагилар мажбур қилишди, —деб жавоб қилди ЖЭК бошлиғи. — Шаҳар совети қошидаги уй-жойдан фойдаланиш идорасининг бошлиғи Кимнинг ўзи шахсан илтимос қилди, уни ҳам юқорироқдан мажбур қилишган экан.

Ертўланинг эшиги жойлашган йўлакда амалдорларга яқин бир эркатой киши яшар эмиш. Унга ортиқча кирди-чиқди, тасир-тусур ёқмас экан...

Кимларгадир ёлғондир, лекин бизга чин: кўпчилигимиз кечалари пашшахона қуриб ётамиз. Ёш болалар чекаётган азобни таърифлаш мушкул. Азиз «Халқ сўзи» бу бебошликка чек қўйишда кўмак беришингни ўтиниб сўраймиз.

Марказ — 1 мавзесидаги 12-уйда истиқомат қилувчилар номидан:

Ғ. МЎМИНОВ,
Р. АБДУЛЛАЕВ,
В. АВАНЕСОВ,
Э. БЕГМАТОВ,
Г. РАҲИМОВА

ДАРВОЗА ЁПИЛДИ

ҚИЗИЛТЕПА шаҳридаги саноат корхоналари район ҳудудидан ташқарида яшовчиларни ишга қабул қилишдан олдин шаҳар кенгашига товон пули тўлайдиган бўлишди. Бунинг сабабини ижроком раиси Дилмурод Эргашев шундай изоҳлади:

— Районимиз ҳам, шаҳримиз ҳам вилоятнинг энг тиғиз аҳоли пункти ҳисобланади. Шаҳримизда ишсизлик бартараф этилмас экан, биз бу қоидадан воз кечмаймиз. Корхоналардан тушаётган товон пулини шаҳар ободончилигига сарфлаяпмиз.

Бу қоида шаҳар бедарвоза эмас, деган мақолни эслатади. Қолаверса, собиқ иттифоқда «Бепоёндир менинг ватаним» деб кезиб юрувчилар учун Қизилтепа шаҳар дарвозаси ёпилди. Энди «Бедананинг уйи йўқ, қаерга борса пит-пилдиқ» деган мақол ҳам эскирди. Бизнингча, мана шундай тадбирлар Олмалиқ, Учқудуқ, Зарафшон, Навоий каби шаҳарларда қўлланилса, маҳаллий бюджетдаги камомадлар бир қадар қопланган бўларди.

М. МАРДИЕВ.

ЛАТИФАЛАР

ЭР КЎЧАГА ЧИҚҚАНДА

Афандининг хотуни айди: «Эй Афандим, эр кишини(нг) доимо уйда ўлтурмоғи одат эмасдур, Нечук бўлур эрдиким, сиз ҳам баъзи хотунлар шуҳар (эр)и каби аксар вақт кўчаларда юриб, уйга камроқ вақт кирсангиз!», — деди. Афанди қабул қилиб либосларини кийиб чиқиб кетти. Ушбу кетганча тўрт-беш кун бўлгандин сўнг бир бегона одамга йўлуқуб дедики: «Эй биродар, нечук бўлур эрдиким, савоблиғ учун хотинимни ғамдин чиқорсанг». Ул киши айди: «Хайр Афандим, баён қилинг!» Афанди айди: «Мани(нг) уйимға бориб хотунимдин сўрағил: ушбу юрғоним кифоя қилурму йўйинки яна юрайинму?» деди.

УЙГА ЎҒРИ КИРГАНДА

Афандининг ўйиға бир кеча ўғри кирди. Хотуни англаб: «Эй Афанди, турғил, ўғри юрубдур», — деди. Афанди айди: «Эй хотун, овозингни чиқормагилки, эшитиб қочмасун. Оҳиста бориб қўлинда нимаси бўлса ўғурлаб олурман», — деди.

ЭШИТМАДИМ ДЕМАНГЛАР !

БАРС

БАРС

САВДО УЙИ
ЁПИҚ АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИ
(НИЗОМ ЖАМҒАРМАСИ 10.000.000 СЎМ)
ХУСУСИЙ ШАХСЛАР УЧУН
ИМТИЁЗЛИ АКЦИЯЛАРГА
ОБУНА БЎЛИШНИ БОШЛАДИ.
ҲОЗИРЧА ЎЗ БАҲОСИ БЎЙИЧА ПАСТ ҚИЙМАТИ –
5.000 СЎМ.
ТАЪСИСЧИЛАР КЕНГАШИ ЙИЛЛИК МИҚДОРДАН
КАМИДА 30 ФОИЗ ДИВИДЕНД БЕРИШНИ
КАФОЛАТЛАЙДИ.
"БАРС" акциялари – бу Сизнинг пулларингизни пулнинг ҳаддан ташқари қадрсизланиш шароитида ҳам ишончли сақлайди.
ОБУНА 10 МАЙДАН 25 МАЙГАЧА ЎТКАЗИЛАДИ.
Акцияларга обуна бўлиш муддати тугагандан сўнг фақат бозор нархларидагина сотилади.
Обуна бўлишга шошилинг!
Боғланиш телефони: Тошкентда 55-90-15.

ЭЪЛОН

«Горизонт» кооперативи канализация ва сув қувурларини ётқизиш ишларини ўз ашёлари ҳамда буюртмачининг ашёларидан фойдаланиб бажаради. Буюртмачи ташкилотлар ва фуқаролар нақд пул ёки ўтказиш йўли билан ҳисоб-китоб қилишлари мумкин. Нархлар келишиб олинади.

Бундан ташқари кооператив К 90/85 сув сурғичлари (насослар) ва 55 квт. электр двигателларини сотади.

Маълумот олиш учун телефон: **29-59-72** соат 19 дан кейин. **99-73-66** соат 11 дан 16 гача.

Ўзбекистон Республикаси Сув хўжалиги қурилиши давлат қўмитаси жамоаси қўмитанинг етакчи мутахассиси Т. Юсуповага онаси

Асалхон ШОЮСУПОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси.

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи: Анвар ЖУРАБОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП
Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 19-уй

Таҳририятга ҳажми 9 бетдан ортиқ мақолалар қабул қилинмайди. Топширилган қўлёзмалар муаллифларга қайтарилмайди.

Алоқа учун телефон: 33-07-48.
Индекс: 64608, Буюртма Г—143.

ХАЛҚ СЎЗИ

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. Тошкент шаҳри, 700083, Ленинград кўчаси, 32-уй. 100000 нусхада чоп этилади. Босишга топшириш 21.00. Босишга топширилди: 22.30. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12